

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

№12
2025

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 920 sahifa,
2-dekabr, 2025-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapijranovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalarini tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Preschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayeva X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

“Maktabgacha va maktab ta’limi” jurnali O‘zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro‘yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo‘yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo‘yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta’limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo‘yicha
ro‘yxatdan o‘tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Yangi O'zbekiston sharoitida ayollar ijtimoiy faolligini oshirishda psixologik motivatsiya va o'z-o'zini rivojlantirish strategiyalari	26
<i>Xuseynova Abira Amanovna</i>	
Pragmalinguodidactic Principles in Teaching English for Philologist Students and their Application in Intercultural Communication.....	31
<i>Arzieva Bibi-Sanem Aynazarovna</i>	
Metakognitiv ko'nikmalarni rivojlantirishga qaratilgan biologiya o'quv materiallarini loyihalash, joriy etish va samaradorligini baholash.....	35
<i>Abdurasulova Gulrux Habibullayevna</i>	
Oligofreniya holatida neyropsixologik tashxislar qo'llanilishining umumiy masalalari	40
<i>Akramov Dostonbek Ikromjon o'g'li, Xojaliyeva Sarvinoz Elyorjon qizi</i>	
Oliy ta'lim muassasalari talabalarida kreativ kompetensiyani rivojlantirish pedagogik muammo sifatida ...	44
<i>Asatova Dildora Aslamovna</i>	
Ingliz tili o'qish ko'nikmalarini takomillashtirishda autentik manbalarning roli.....	49
<i>Bekmuratova Nargiza Arislanbayevna</i>	
Insuldan keyingi nutqni tiklashda logopedik reabilitatsiya va nevrologik muolajalar integratsiyasi	52
<i>Boltaboyeva Xurshida Sharofiddinovna</i>	
The Concept of Symbols in Linguoculturology	56
<i>Hamraqulova Gulandom Sodiq qizi</i>	
Buyuk ipak yo'li xalqlari o'rtasidagi pedagogik va madaniy aloqalarning vujudga kelishi.....	59
<i>Mirxalilova Nargiza Akbarovna</i>	
Bo'lajak tarbiyachilarni bolalarni nutqini o'stirishga bo'lgan kasbiy-pedagogik tayyorgarligini o'stirish	63
<i>Mitaliboyeva Dildora</i>	
Koxlear implantli bolalarning eshituv–nutqiy faolligini oshirishda differensial yondashuv asosida korreksion-pedagogik ish	66
<i>Nartayeva Shahoza Yulchibayevna</i>	
Fasilitatsion yondashuv asosida kichik maktabgacha yoshdagi bolalarda adaptiv ko'nikmalarni rivojlantirishning psixologik-pedagogik mexanizmlari.....	71
<i>Normatova Nilufar Komilovna</i>	
Boshlang'ich sinflarda disgrafiyasi bo'lgan o'quvchilarda yozish kompetensiyalarini shakllantirishning ilmiy-nazariy asoslari (XIX–XXI asrlarda).....	76
<i>Qaxxorova Saidaxon, Mamarajabova Zulfiya</i>	
Raqamli texnologiyalar va onlayn platformalar orqali olimpiya ta'limini rivojlantirish: yoshlar orasida axloqiy va jismoniy madaniyatni oshirish	80
<i>Qodirov Jurabek Mamatsimonovich</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida sun'iy intellekt bilim va savodxonligini rivojlantiradigan innovatsion jismoniy-interaktiv o'yinlar: pedagogik model.....	83
<i>Quvonova Nodirabegim Shavkat qizi</i>	
“Sab'ai sayyor” asarida qo'llangan onomastik birliklar haqida mulohazalar	87
<i>Gadayev Oybek Yaxshiboyevich, Ravshanova Sharbatoy Rahmatilla qizi</i>	
Ijtimoiy tarmoq shifokorlarining masofaviy konsultatsiyalari shaxs psixikasi va salomatligiga ta'siri	91
<i>Askarova Nargiza Abdivaliyevna, Ravshanova Zarnigor Daminovna</i>	
Talabalar ilmiy dunyoqarashini rivojlantirishda innovatsion ta'lim texnologiyalari va interfaol metodlardan foydalanish.....	95
<i>Satvoldiyev Faxriddin Akbarali o'g'li</i>	
Innovatsion ta'lim texnologiyalari orqali pedagoglarning kreativligini rivojlantirish	99
<i>Saydullayeva Gulasal Umidjon qizi</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalar motorikasini rivojlantirishning standart modeli	102
<i>Sirojiddinova Xamidaxon Xasanboy qizi</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarning shaxslararo munosabat kompetensiyasini rivojlantirishning pedagogik shart-sharoitlari	106
<i>Turg'unova Gulnoza Muhammadjonovna, Xodjiyeva Mahliyo</i>	

Shaxsdagi mehnat motivatsiyasi samaradorligini ta'minlashga xizmat qiluvchi korrelyatsion bog'liqliklar tahlili	109
Xusanov Samariddin Maxmadaminovich	
Auditoriyadan tashqari musiqiy mashg'ulotlarni art-terapiya yordamida tashkil etish asoslari	112
Yarashev Jo'rabek To'rayevich	
Формирование творческого мышления школьников на уроках музыки	117
Габдульманова Ильнура Минисламовна	
Теоретико-методологические основы коллаборативного обучения, кооперативных подходов и интерактивных педагогических методов	119
Жураева Мафтуна Бахтиёр кизи	
Педагогическое колесо как инструмент формирования цифровой компетентности будущих педагогов дошкольного образования.....	124
Урзова М. Б., Усманова У. Б.	
Особенности гражданского воспитания обучающихся в системе “школа–махалла” в Узбекистане ..	130
Хайдаров Шавкат Шамсиддин угли	
Педагогические условия формирования языковой грамотности у учащихся с тяжелыми нарушениями речи.....	135
Юсупова Зулайхо Бахром кизи	
Valeologik tarbiyada o'yin texnologiyalarining ahamiyati.....	139
Berkinova Charos Islomovna	
O'quvchilarda faol fuqarolik kompetensiyasi tushunchasi, mazmuni va shakllanishi	142
Buvorayeva Gulruh Shoikrom qizi	
Boshlang'ich ta'limda STEAM yondashuvi asosida o'qitishning didaktik imkoniyatlari	145
Cho'tboyeva Munisxon Eshpo'lat qizi	
Tabiatga muhabbat: maktabgacha ta'limda milliy qadriyatlar va o'yinlar orqali ekologik tarbiya	150
Ergasheva Umriniso Komilovna	
Zamonaviy ta'lim – talabalar ijtimoiy intellektini shakllantirish omilidir.....	153
Ermatova Gulnoz Pirimovna	
O'zbekistonning eng yangi tarixi fanini o'qitishda pedagogik texnologiyaning o'rni	156
Gazibekova Feruza Hakimovna	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining raqamli texnologiyalar muhitida tanqidiy va mustaqil fikrlashini rivojlantirish metodikasi	159
Haydarova Feruza Haydar qizi	
Talabalarda ma'naviy-axloqiy fazilatlar va sifatlarni shakllantirish mexanizmi.....	162
Jumanazarova Dilnoza Umurzaqovna	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning kasbga bo'lgan qiziqishlarini shakllantirishda interfaol metodlarni qo'llash texnologiyasi.....	165
Jumayeva Malika Aliyevna	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarda kasbiy-nutq madaniyatini rivojlantirish.....	168
Lutfetdinova Ra'no Xusnetdinovna	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda matematik rivojlanishga zamonaviy yondashuvlar va jahon tajribalari ..	172
Masharipova Barno Erkin qizi, Adilbayeva Dilnoza Adilbay qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida til o'yinlari texnologiyalarining nazariy asoslari.....	175
Masharipova Dilfuza Muxammatjon qizi	
Maktabgacha ta'lim tarbiyachisi pedagogik faoliyatining o'ziga xosligi	178
Muhammadiyeva Feruza Turakulovna	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarini og'zaki va yozma nutqini rivojlantirishda aksiologik yondashuvdan foydalanish metodikasi.....	181
Muhiddinova Munira Xayrullayevna	
Boshlang'ich ta'lim jarayonida matematika fanini o'qitishda raqamli transformatsiya vositalaridan foydalanishning metodik paradigmasi	184
Narzullayeva Sevara Omonovna	
O'qituvchining muloqot madaniyatini shakllantirishning pedagogik-psixologik xususiyatlari	187
Nizamova Nodira Paxritdinovna	
Integrativ yondashuv asosida o'quvchilarning nutqiy kompetentligini rivojlantirishning mazmuniy izohlanishi	191
Oysha Qurbonova, Nodira Abduraimova	
Boshlang'ich ta'limda Finlandiya tajribasi	195
Nodira Sherboyeva	

Kutubxonachi kutubxona-axborot xizmati jarayonining yetakchi ishtirokchisi sifatida	198
O'ktam Nosirov	
Pedagogik ta'lim transformatsiyasida talabalarning tadqiqotchilik kompetensiyalarini rivojlantirish texnologiyasi.....	204
Rustamova Shoxista Omonjonovna	
Globallashuv sharoitida axborot-psixologik xavfsizlikni shakllantirish masalalari.....	208
Raxmatjonov Shoxjahon Dilshodbek o'g'li	
Talabalarga ingliz tilini o'qitishning zamonaviy innovatsion texnologiyalari	212
Sa'dullayeva Rushana	
Boshlang'ich sinf matematika darslarida o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish	215
Saidova Dilbar Erkinovna	
Pedagog xodimlarda tolerantlik namoyon bo'lishining determinantlari.....	218
Sattorova Maxliyo Dilmurod qizi	
Kreativ metodlar orqali maktabgacha yoshdagi bolalarda kreativ tafakkur va fikrlashni rivojlantirish	223
Sultonboyeva Baxriniso Ilhomjon qizi	
Artpedagogika texnologiyalaridan foydalanib maktabgacha yoshdagi bolalarda dialogik nutqni rivojlantirish metodikasi	226
Xolmatova Fotima Baxtiyor qizi	
Boshlang'ich ta'limda yashil kompetensiyalarni shakllantirish yo'nalishlari.....	229
Yaqubova Shoira Tog'aymuratovna	
Emotsional intellektni rivojlantirishning nazariy asoslari.....	233
Yarmatov Raxmboy Baxramovich	
Boshlang'ich ta'limda o'quv veb-saytlari orqali til kompetentligini rivojlantirish	239
Zokirova Sohiba Muxtoraliyevna, Muxammadjonova Diyorabonu Muzaffarjon qizi	
Языковые изменения в русском языке XXI века: исследование новых слов, сленга, интернет-коммуникации, влияния англицизмов и глобализации на современный русский язык	242
Марупова Дилфуза Давроновна	
Oliy ta'limda talabalarning ilmiy-tadqiqot faoliyatining maqsad va vazifalari	247
F. R. Xosilova	
Boshlang'ich ta'lim texnologiya darslarida o'quvchilarni tabiiy materiallar bilan ishlashga o'rgatish	251
Kambarov Nodirjon Sattarovich, Nasirjanova Feruzaxon Alixon qizi	
Boshlang'ich ta'limda STEAM yondashuvining qo'llanilishi va uning samaradorligi.....	256
Abdulazizova Yulduz Abdujabbor qizi	
Tabiiy fanlarni o'qitishda STEAM yondashuvi asosida kreativlikni rivojlantirish metodikasi	259
Abdullayeva Dilrabo Fayzulla qizi	
Umumta'lim maktablarida o'quvchilarda shaxs ma'naviy qiyofasini shakllantirishning zamonaviy pedagogik texnologiyalari.....	262
Aliyeva Zuxra Tursunboyevna	
Yosh avlodni madaniy-tarixiy yondashuv asosida tarbiyalashda madaniy-ma'rifiy muassasalarning o'rni..	265
Aripov Shokirjon Olimovich	
Ta'limda yangi texnologiya: 4K modeli va uni amalga oshirish yo'llari.....	268
Avliyoqulova Nasiba Choriyevna	
Badiiy-tarixiy materiallarni ta'lim jarayoniga integratsiyalashning metodologik asoslari.....	272
Baratov Baxtiyorjon Qodirovich	
Bolaning maktabgacha ta'lim tashkilotiga moslashishida o'yinning roli.....	275
Barno Masharipova Erkin qizi, Zuhrobova Mahliyo Abdulatif qizi	
Boshlang'ich sinf o'qish savodxonligi darslarida integrativ yondoshuvdan foydalanish texnologiyasi	278
Ernazarova Laylo Abdusaitovna, Saidahmadova Gulrux Farrux qizi	
Bo'lajak tarbiyachilarda metarefleksiv fikrlashni rivojlantirishning psixologik-pedagogik asoslari	284
Ismailova Nilufar Isroildjanovna	
Semantic and Cross-Cultural Features of Food-Based Idioms in Karakalpak and English Languages.....	289
Jiemuratova Gulistan Koshkinbaevna	
Filolog talabalarida mustaqil fikrlash va qaror qabul qilishni rivojlantirishda metakognitiv yondashuvlarning didaktik mexanizmlari.....	292
Jo'rayeva Dilnoza Ro'zimat qizi	
Rivojlantiruvchi sohalar kompetensiyalariga integratsion yondashuv asosida maktabgacha yoshdagi bolalarni ma'naviy-axloqiy tarbiyalash texnologiyasini rivojlantirish	296
Jo'rayeva Zilola Sayfiddin qizi	

Psixologlar kasbiy komponentlarini rivojlantirishda matematik usullardan foydalanishning o'ziga xos xususiyatlari.....	302
<i>Kuziyeva Dilnura Dilmurotovna</i>	
O'zbekiston metodik maktabida sotsiolingvistik kompetensiyani shakllantirish bo'yicha olib borilgan ilmiy tadqiqotlar tahlili	306
<i>Madaminova Gulzira Gulamkadirovna</i>	
Maxsus pedagogika fanlarini o'qitishning nazariy-metodik asoslari	313
<i>Maqsudova Nodira Alijonovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda metakognitiv ko'nikmalarni rivojlantirishda ertakterapiya texnologiyalaridan foydalanish metodikasi	317
<i>Muxiddinova Dilfuza Sherdor qizi</i>	
Nutq madaniyatini shakllantirishda o'qituvchi nutqining roli.....	320
<i>N. Q. Olimova</i>	
Boshlang'ich ta'lim jarayonida matematika fanini o'qitishda raqamli transformatsiya vositalaridan foydalanishning metodik paradigmasi	323
<i>Narzullayeva Sevara Omonovna</i>	
O'quvchilarda ekologik madaniyatni shakllantirish metodikasi	326
<i>Normirzayeva Maftunaxon Ilyosjon qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida tadqiqot faoliyatini rivojlantirishda intensiv ta'lim texnologiyalarining metodik asoslari.....	329
<i>Oloqulova Farzona Umedillayevna</i>	
Maktabgacha ta'lim yoshidagi giperaktiv bolalar bilan ishlashda pedagogik kompetentligini oshirish metodikasi.....	332
<i>Raimqulova Sojida Abdusaid qizi</i>	
Talabalarning tadqiqotchilik kompetensiyalarini shakllantirishning nazariy asoslari	335
<i>Rustamova Shoxista Omonjonovna</i>	
Inklyuziv ta'limni tashkil etishning xorijiy pedagogik amaliyotdagi modellari	339
<i>Sultonova Zarina Uchqun qizi</i>	
Xalq pedagogikasida ertaklarning tarbiyaviy va ma'naviy-ma'rifiy ahamiyati: ma'naviy begonlashuvga qarshi tarbiyaviy omil sifatida.....	343
<i>To'xtasinova Farida Davlatali qizi</i>	
B1 darajadagi talabalar uchun xorijiy tilni o'qitishda audiovizual texnologiyalar yordamida ta'lim samaradorligini oshirishning metodik asoslari	347
<i>Toshpulatova Shaxsanam Xolmurodovna</i>	
Kontekstli ta'lim va uning boshlang'ich ta'lim matematikasidagi ahamiyati haqida	350
<i>Umarova Nigora Alisherovna</i>	
Oiladagi psixologik muhitning o'spirinlarda to'liqsizlik kompleksi shakllanishiga ta'siri	353
<i>Xalmuratova Dilorom Abdikarimovna</i>	
Ta'limda faktcheking: misinformatsiya va dizinformatsiyaga qarshi kurashishning pedagogik asoslari	356
<i>Xidirova Maftuna Ithom qizi</i>	
Maktab o'quvchilarini falsafiy va dunyoqarashga tayyorlash omillari	362
<i>Xo'shboqova Farida Komiljon qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida nutq faoliyatini rivojlantirishning lingokognitiv asoslari	370
<i>Xusanova Gulruxsor To'lqin qizi, Aliyeva Muhlis Baxodir qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutqiy kompetensiyasini oshirish	374
<i>Zokirova Sohibaxon Muxtaraliyevna, Erkinova Nazokatxon Anvarjon qizi</i>	
Эффективность занятий кроссфитом в повышении уровня общей физической подготовленности слушателей института повышения квалификации МВД Республики Узбекистан	377
<i>Албеков Шокир Адилбекович</i>	
Роль торговых и кочевых маршрутов в формировании лингвокультурных заимствований между Хорезмом и Южной Сибирью.....	381
<i>Сатымова Светлана Сатымовна</i>	
Использование искусственного интеллекта в обучении русскому языку как иностранному: проблемы и решения.....	385
<i>Ташева Дилором Салимовна</i>	
Проблемы использования коммуникативного метода в преподавании русского языка студентам	389
<i>Тоджибоева Наргиза Джумабоевна</i>	

Maktab–oila–mahalla hamkorligining qizlar ijtimoiy faolligini oshirishga ta'siri	393
<i>Abdurazoqova Marg'uba Muxammad qizi</i>	
Ta'lim tizimida musiqiy madaniyatni takomillashtirishning metodologik imkoniyatlari.....	397
<i>Asqarova Xurshida A'zamjon qizi</i>	
Maktab biologiya kursini o'qitishda dars va darsdan tashqari mashg'ulotlarning o'zaro bog'liqligi asosida metodologik savodxonlikni shakllantirish.....	404
<i>Azimov Bekjon Ibrohimjon o'g'li</i>	
Oliy ta'lim tizimida iqtidorli talabalar bilan ishlash samaradorligini ta'minlash usullari.....	407
<i>Delov To'liqin Erkinovich</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarni badiiy asarlarni janriy xususiyatlariga ko'ra izohli o'qishga o'rgatish	410
<i>Gulmira Abdullayeva</i>	
O'zbekiston bokschilarining dunyo reytingida yetakchi o'rinlarni egallashining asosiy omillari	413
<i>Insapov Ismoil Tuychaliyevich</i>	
Improving Learners' Engagement Through Game-Based Techniques in Language Education	416
<i>Ismailova Ma'rifat Bakhrambek kizi</i>	
STEAM yondashuvi boshlang'ich ta'limda ijodiy fikrlashni rivojlantirishning zamonaviy kaliti sifatida	421
<i>Jo'rayeva Nasiba Komil qizi</i>	
O'quvchilarni milliy qadriyatlar asosida tarbiyalashning ijtimoiylashuvi	426
<i>Jo'rayeva Sayyora Vahobjon qizi</i>	
O'smirlarda xarakter aksentuatsiyasining o'ziga bo'lgan ishonch rivojlanishiga ta'sirining psixologik xususiyatlari	429
<i>Jurayev Xaydarjon Odilboyevich</i>	
O'spirinlarda agressiv xulqqa ta'sir qiluvchi omillar	433
<i>Konratbayeva Ayjamal Bazarbayevna</i>	
Rus va o'zbek tillarida chorvachilik terminlarining qiyosiy tahlili.....	436
<i>Kurbanova Guzal Abduraximovna</i>	
Texnologiya darslarida murakkab mexanizmlarni o'qitishning zamonaviy usullari	441
<i>Mamadaliyev Furqat Xolmamatovich</i>	
Umumta'lim maktab o'qituvchilarining sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish madaniyatini shakllantirish usullari	446
<i>Mamatova Fazilat Ixtiyorovna, Xolmirzayeva Zebo Ravshan qizi</i>	
Nutqda badiiy tasviriy vositalardan foydalanish yo'llari.....	450
<i>Murodova Farangis G'anisherovna</i>	
Kichik yoshdagi o'quvchilarning yozma savodxonligini oshirish yo'llari.....	454
<i>N. Abduvaliyeva, M. Odinajonova</i>	
Kichik maktab yoshidagi nutqida nuqsoni bo'lgan bolalar shaxslararo munosabatini korreksiyalashda ertak terapiyasidan foydalanish	458
<i>Nig'matova Nodirabegim Lutfillo qizi</i>	
Boshlang'ich sinf matematika darslarida o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish	463
<i>O'rinova Ro'zigul Jumanazar qizi</i>	
Voleybol o'yinida blok qo'yish texnikasini o'rgatishda yangi pedagogik yondashuvlar	467
<i>Qambarov Kozimjon</i>	
Texnik yo'nalishda tahsil olayotgan talabalarga ingliz tilini o'qitishning yangi texnologiyalari	472
<i>Babayeva Gulnozaxon Latibjonovna</i>	
Maktabgacha ta'lim sifatini oshirishda pedagog malakasining roli	481
<i>Davlatova Dildora Nuriddinovna</i>	
Talabalarda sog'lom turmush tarzini rivojlantirishning pedagogik tamoyillari	485
<i>Davronov Nurzod Ismoilovich</i>	
Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalar: toifalari va tasniflash mezonlari	490
<i>Djurayeva Sohiba Barat qizi</i>	
Blum taksonomiyasiga asoslanib boshlang'ich sinf o'quvchilarining og'zaki va yozma nutqini rivojlantirish usullari.....	495
<i>Husenova Aziza Sharipovna</i>	
Tabiiy fan darslari jarayonida o'quvchilarda loyihaviy ishlarni tashkil etish ko'nikmasini shakllantirish	498
<i>Matniyazova Diyora Jumanazarovna</i>	
Boshlang'ich ta'limni modernizatsiya qilishning asosiy yo'nalishlari: innovatsion taraqqiyot, metodik yangiliklar va istiqbollari	501
<i>Nazarova Mohigul Akmalovna, Asatova Mashhura Asomiddin qizi</i>	

Kasbiy pedagogikani shakllantirish va rivojlantirish masalalari	506
<i>Sanaqulov Xamroqul Rizaqulovich</i>	
O'qituvchining shaxsiy fazilatlari va suggestiv kompetentligining o'zaro bog'liqligi	513
<i>Shermatova Manzura Ikromjanovna</i>	
Tez qalamchizgilarda innovatsion texnologiyalarni qo'llash tajribasi	518
<i>Suyunov Navro'z Alisher o'g'li</i>	
Kognitiv tilshunoslik asosida boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutqini rivojlantirish	523
<i>Teshabiyev Dilmurod Raxmadjonovich, Madazimova Muxlisa Abdurashid qizi</i>	
Kombinatorik masalalar asosida ijodiy topshiriqlarni tuzish va ularning o'quvchilarga ta'siri	526
<i>Toshboyeva Saida Rahmonberdiyevna, Yusupova Latofat Abduqodir qizi</i>	
Linguodidactic Foundations for Enhancing Professional Competence in Practice-Oriented Language Education	530
<i>Uktamova Navruza Botir qizi</i>	
Audiovizual usul qo'llanilganda o'quvchilarning til ko'nikmalaridagi o'zgarishlarni baholash	535
<i>Umarov Aziz Avazovich</i>	
Ona tili – ART texnologiya va kreativlik fanida so'z san'atining omili sifatida	540
<i>X. Sanaqulov, Sh. Nurmatova</i>	
Etnopedagogik yondashuvning boshlang'ich sinf o'quvchilarida ijtimoiylashuv jarayoniga ta'siri	543
<i>Xamroqulova Xilola Qosimjon qizi</i>	
Ajdodlarimiz o'g'itlari asosida o'quvchi-yoshlarda axloqiy sifatlarni shakllantirish texnologiyasi	547
<i>Xatamova Nilufar Xaydarovna</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida kreativ o'qish madaniyatini rivojlantirishda generativ sun'iy intellekt texnologiyalarining didaktik imkoniyatlari	550
<i>Xayitova Firuza Abdullayevna</i>	
Rivojlangan mamlakatlarda maktabgacha ta'limning mazmuni va tarixiy taraqqiyoti	554
<i>Yoziyeva Umida Lutfullayevna</i>	
O'quv vaziyatlarini loyihalash orqali talabalar o'quv faolligini oshirish	558
<i>Zakirova Dilfuza Sayidolimovna</i>	
O'quvchilar orasida jismoniy faollikni oshirish uchun yangi ilmiy yondashuvlar	561
<i>Zaynobidinov Dilshodbek Qobilovich</i>	
Активные методы обучения как коммуникационная основа современного урока	566
<i>Ахмедова Мукаддас Ходиматовна</i>	
Инклюзия как путь к равным возможностям: развитие системы образования Узбекистана	570
<i>Баротова Шохсанам Бахтиёр кизи, Мауш Ребия Джамshedовна, Мурадова Дилфуза Махмудовна</i>	
“Qurilish konstruksiyalari” fanini o'qitishda kasbiy-amaliy kompetentlikni rivojlantirish	576
<i>No'manova Soxiba Ergashboyevna</i>	
Креативный педагогический подход в музыкально-теоретических и практических занятиях по искусству макама	582
<i>Нурматова Фируза Муминовна</i>	
Система упражнений по методике обучения средствам речевой выразительности узбекского языка	587
<i>Фаттахова Д. А.</i>	
Oliy ta'limda kompetensiyaga asoslangan o'qitish modellari	592
<i>Ernazarov Alisher Ergashevich, Chinqulova Gulmehra</i>	
The Concept of Symbols in Linguoculturology	598
<i>Hamraqulova Gulandom Sodiq qizi</i>	
Raqamli o'yinlarga (mobile games) qaramlikning kognitiv samaradorlikka salbiy ta'siri	601
<i>Turamov Muhammadzohid Rustamjon o'g'li</i>	
OTM talabalarini vatanparvarlik ruhida tarbiyalash asosida ilmiy tadqiqot ishlariga yo'naltirishning zamonaviy metodlari	605
<i>Sobirov Zahridin Sadriddinovich</i>	
Boshlang'ich sinflarda o'quvchilarda kiriyativlikni rivojlantirish	609
<i>Qo'chqarov Mirzavali Qo'zibayevich</i>	
Maktabgacha ta'lim muassasalari tarbiyalanuvchilarining axloqiy tarbiyasini shakllantirish	613
<i>Yaqubova Dinora Bahodirovna</i>	
Zamonaviy ta'lim tizimida AR (Augmented Reality) texnologiyalarining qo'llanilishi	617
<i>Abdumo'minov Burxonjon Sunnatillo o'g'li</i>	

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS	The Role of Psychological Support in the Formation of Students' Socio-Emotional Competence in Preschool Education 622 <i>Kamol'dinova Diyora Jaloliddin qizi</i>
	Raqamli ta'lim muhitida o'quvchilarning mantiqiy tafakkurini rivojlantirish metodikasi 626 <i>Xudoynazarova Moxira Xakimovna</i>
	Zamonaviy ta'lim jarayonida talabalarda tanqidiy fikrlash qobiliyatini metodlar orqali rivojlantirish 629 <i>Ro'zmetov Ravshan Sharipbayevich</i>
	Bo'lajak tarbiyachilarda muloqot madaniyatini tarbiyalash 633 <i>Uljayeva Sevara Abdirazzoqovna</i>
	Kompetensiyaviy yondashuvga asoslangan zamonaviy darsliklar tuzilishi va mazmuni 638 <i>Po'latova Marjona Inomjon qizi</i>
	STEAM ta'lim texnologiyasini maktabgacha ta'limida qo'llash bo'yicha xorijiy tajribalar 643 <i>Saidova Nigora Olimovna, Pirmatova Zaynabxon Elmurod qizi</i>
	Raqamli texnologiyalar vositasida bo'lajak tarbiyachilarning pedagogik muloqot madaniyatini rivojlantirish 646 <i>Ergasheva Sunbula Baxtiyor qizi</i>
	O'quvchilarda ijtimoiy tarmoqlarga qaramlikning shakllanishi va uning dolzarb muammolari 650 <i>Gaparova Mastona Safaraliyevna</i>
	Adabiyot darslarini o'qitishda 5E modelidan foydalanish 654 <i>Abdiraupova Zarnigor Abdinabi qizi</i>
	Oliy ta'limda kompetensiyaga asoslangan o'qitish modellari 657 <i>Ernazarov Alisher Ergashovich, Chinqulova Gulmehra</i>
	Traditional Techniques and Modern Approaches in the Production of National Costumes 665 <i>Jabborova Dilshoda Xolmamat qizi</i>
	Pedagogik platformalar va kognitiv-didaktik yondashuvlar integratsiyasi yordamida talabalarning kasbiy tayyorgarlik tizimini yangi bosqichga olib chiqish 668 <i>Raxmonov Omadjon Mamasidiq o'g'li</i>
	Aqli zaif o'quvchilarda disgrafiyani bartaraf etishda assistiv texnologiyalarning ahamiyati 672 <i>Usmonov Umid Allayorivich</i>
	Boshlang'ich sinf o'quvchilarida tayanch hayotiy kompetensiyalarni shakllantirish 676 <i>Adizova Nigora Baxtiyorovna, Akbarova Sarvinoz Sadriddinovna</i>
	Tadqiqotchilik kompetentligi pedagogik muammo sifatida 681 <i>Ergashev Nozim Nabiyeovich</i>
	Teaching Reading to Young Learners: Essential Principles for Primary School Teachers 684 <i>Toshtanova Maftuna Xamidjon qizi</i>
	Tarmoq qurilmalari va tizimlarini boshqarish modulini o'qitish orqali o'quvchilarni kasbiy faoliyatga tayyorlash 687 <i>Karimova Charos Abduhalim qizi</i>
	Maktabgacha yoshdagi bolalarda og'zaki nutq rivojlanishining psixolingvistik asoslari 691 <i>Musayeva Nafisa Kudratovna, Muxammadova Saodat Muzaffar qizi</i>
	"Kasbiy ma'naviyat" fani bo'lajak pedagoglarda ma'naviy-axloqiy kompetensiyalarni intensiv rivojlantirish omili 695 <i>Ismoilov Yoqubjon Quchqarboyevich</i>
	Yapon tilini o'rgatishda talabalarning gapirish ko'nikmasini rivojlantirish: tamoyillar, bosqichlar va innovatsion usullar 699 <i>Baqoyev Navro'zjon Abdullo o'g'li</i>
	Texnologik ta'lim jarayonida ixtirochilik va loyihalashtirish kompetensiyalarini rivojlantirishning pedagogik asoslari 705 <i>Zokirova Nargiza Akbarjonovna</i>
	Bo'lajak pedagoglarda kasbiy kompetentlikni shakllantirishning psixologik asoslari 710 <i>Eshnazarova Farida Jo'raqulovna</i>
	Ta'lim islohotlari sharoitida genderni yo'naltirilgan ta'limni tashkil etishning o'ziga xos xususiyatlari 714 <i>Yaxyayeva Sojida Abduraximovna</i>
	Ko'rsatish olmoshlarining vazifaviy uslublarda qo'llanilishi 718 <i>Berdiyeva Malika</i>
	Nazorat turlari orqali o'quvchilarning savodxonlik kompensatsiyasini shakllantirish 721 <i>Xoldarova Irodaxon Valijonovna, Jo'rayeva Shodiya Kenjaali qizi</i>

Zamonaviy boshlang'ich ta'limni modernizatsiya qilish sharoitida o'quvchilarda lug'atlar bilan ishlash kompetensiyalarini rivojlantirish metodikasi	726
Buvajonova Mohiraxon Usmonali qizi	
Boshlang'ich ta'limni modernizatsiya qilishning asosiy yo'nalishlari: innovatsion taraqqiyot, metodik yangiliklar va istiqbollari	731
Nazarova Mohigul Akmalovna	
Maktab va pedagogika institutlari o'rtasida amaliyotga yo'naltirilgan dual ta'lim modelini takomillashtirish: muammolar va yechimlar	736
Arabova Muxiba Bazarovna	
Помощь советского государства в подготовке кадров для арабских государств	740
Хомидова Камола	
Место Узбекистана в развитии культурной сферы Советского союза во второй половине XX века ..	744
Бекназаров Собиржон	
Toshkent xalqaro kinofestivallarining Arab davlatlari va Afrika mamlakatlari kinosan'atida tutgan o'rni	748
Sharifov Shoxjaxon To'liqinjon o'g'li	
Ekonometrika fanini o'qitishda sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanishning nazariy asoslari va istiqbollari	752
Bobonorova Qundizxon Quralbay qizi	
O'quvchi faolligini oshirishda jadid maktablari tajribasi va faol ta'lim metodlarining integrativ qo'llanilishi ..	759
Bobonazarov Orif Abrayqulovich	
Влияние гендерной лингвистики на развитие психолингвистических исследований в Узбекистане ..	764
Мусаева Елена Казимовна	
Psixik rivojlanishni tashxislashda psixofiziologik usullardan foydalanish samaradorligi	767
Sh. L. Rahmonova	
Boshlang'ich sinf matematika darslarida o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish	770
Saidova Dilbar Erkinovna	
Ingliz tili o'qitishda integrativ (CLIL) texnologiyasining boshlang'ich sinf o'quvchilari uchun mos modellarini ishlab chiqish	773
Xakimova Xosiyat Jurayevna	
Rivojlangan mamlakatlar ta'lim tizimida talabalarni kasbiy faoliyatga tayyorlashda sun'iy intellektdan foydalanish usullari	776
Mirzayeva Faroxat Odiljonovna, Odiljonova Shoxsanam Abdug'appon qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida jismoniy sifatlarni rivojlantirishda innovatsion o'yin metodlarining ahamiyati	785
Ikromov Ilxom Muxamadrasimovich	
Tabiat tasvirining adabiy janrlarga ko'ra o'ziga xosliklari	790
Fozilova Mohigul Farxodovna	
Методические подходы к развитию прагматической компетентности старшеклассников на основе чтения аутентичных материалов	794
Исаматдинова Машхура Икромжон кизи	
O'zbek tilida "zahar" konseptining leksik-semantik va pragmatik xususiyatlari	799
Shokirov Sherhali Ibrohimovich, Baxramov Xabibillo Sadikovich	
Integrativ modulli o'qitish tizimi samaradorligining miqdoriy va sifat tahlili	803
Nurmanova Nazira	
Sog'lom turmush tarzi ko'nikmalarini shakllantirishda STEAM ta'lim texnologiyalaridan foydalanishning ahamiyati	807
Toshova Shaxnoza Tojidorovna	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining boshlang'ich sinf o'quvchilariga harakatga doir masalalarni klaster metodida o'rgatish	811
Badalov Dilmurod Abdixalilovich	
Ona tili darslarida o'quv lug'atlaridan foydalanishning o'quvchilarning og'zaki nutq kompetensiyasini rivojlantirishdagi didaktik asoslari	817
Ahmedova Adiba Ulug'bek qizi	
Philosophical Aspects and Analysis of the Regularities of the Formation of Geo-Economic Thinking	822
Ubaydullayev Islomjon Abdullayevich	
Bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarini sun'iy intellekt texnologiyalaridan samarali foydalanishga tayyorlashning pedagogik asoslari	826
Xudayqulova Fazilat Bo'riyevna	

Boshlang'ich ta'lim va tarbiya jarayonida o'quvchilarning kommunikativ kompetensiyasini shakllantirishda ommaviy axborot vositalarining (Media/Mass Communication) roli.....	831
Bo'ronova Dilrabo Ne'matullayevna	
Inkluziv maktab sharoitida kichik maktab yoshidagi bolalarda ijtimoiy-perseptiv tajribani shakllantirish	835
Karimova Zulfiya Abduraxmanovna	
TEACCH konsepsiyasi – autizm va kommunikativ buzilishlari bo'lgan bolalarni davolash va o'qitish dasturi.....	839
Murodova Sarvigul Raxim qizi	
Модернизация кадровой политики дошкольных учреждений через инновационные мониторинговые механизмы	843
Ким Нигора Каримовна	
Bo'lajak tarbiya fani o'qituvchilarining metodik kompetentligini ergonomik yondashuv asosida rivojlantirish	847
Usmonova Xafiza	
Pedagogik improvizatsiya asosida talabalar o'quv faoliyatini rivojlantirishning pedagogik strategiyalari	852
Ergasheva Muhayyoxon G'anijonovna	
Talabalar orasida ilmiy-pedagogik tadqiqotlarni tashkil etish va o'tkazish	857
Nurmatova Madina Odiljon qizi, Qo'shoqova Farangiz Azizbek qizi	
O'quvchi-yoshlarni oilaga nisbatan ma'naviy-axloqiy va qadriyatli munosabatlarga tayyorlash – ijtimoiy-pedagogik zaruriyat sifatida	861
Xaydarov Oxunjon Murodjonovich	
Talabalarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishda mustaqil ta'limning ilmiy-metodik ahamiyati	866
B. Normamatova	
Talabalarda pedagogik e'tiqodni shakllantirishning variativ modeli va uning asosiy komponentlari	869
Bahranova Hulkar Bahran qizi	
Konvensial yondashuv asosida talabalarni mustaqil ta'lim olish samaradorligining didaktik imkoniyatlarini rivojlantirish.....	872
Berdiyev Bahodir Ravshanovich	
Kontekstli yondashuvga asoslangan o'quv-ijodiy faoliyatning turlari	875
Botirova Zilola Nodirovna	
Raqamli texnologiyalar vositasida bo'lajak tarbiyachilarning pedagogik muloqot madaniyatini rivojlantirish.....	878
Ergasheva Sunbula Baxtiyor qizi	
Boshlang'ich sinflarida ta'lim o'quvchilarga sonlar haqida ma'lumot berish	882
Hakimova Zulfizar Umrzoq qizi	
Biologiya ta'limida elektron ta'lim (E-Learning) va aralash ta'lim (Blended Learning) texnologiyalarining samaradorligini tahlil qilish.....	886
Kozimov Akbarjon A'zamjon o'g'li	
Alisher Navoiy asarlarida ma'naviy-axloqiy tarbiyaga oid fikrlari tahlili.....	891
M. Ibragimova	
Integratsiyalashgan dars ta'limiy faoliyat samaradorligini ta'minlovchi muhim omil sifatida	894
Mahmatqulova Xosiyat Bobomurod qizi	
Tarbiyalanuvchilarni xalq og'zaki ijodi namunalari asosida ma'naviy-axloqiy tarbiyalashning mazmunini ochib berish.....	897
Murodillayeva Durdona Dilmurodovna	
Sun'iy intellekt davrida bolalar adabiyoti: raqamli qahramonlar, interaktiv ertaklar va bolaning ijodiy tafakkuri rivoji	900
Normurodova Nigora Abdusattorovna, Sharipova Iroda Rashid qizi	
Qadimgi va o'rta asr mutafakkirlarining matematika fanining shakllanishi va rivojlanishidagi o'rni	903
Quvvatova Ozoda Gulbek qizi	
Shaxs xolistik rivojlanishi – psixologik-pedagogik muammo sifatida	906
Rashidova Xurriyat Sulaymonovna	
Bolalarda elementar matematik tasavvurlarni shakllantirishning psixologik-pedagogik asoslari.....	908
Ravshanova Kamola Toxirovna	
Matematikaga rivojiga ulkan hissa qo'shgan olimlar	911
To'rayeva Kamola Vosidjon qizi	

Umumiy o'rta ta'limda mexanika masalalarini yechish metodikasi va o'qitish jarayonining didaktik asoslari	914
Toxirova Maxfuzaxon Otaqo'ziyevna	
Bo'lajak maktabgacha ta'lim tashkilotlari tarbiyachi-pedagogalarining kasbiy-axloqiy kompetentligini rivojlantirish	916
Xabibullayeva Sayyoraxon Maxamadali qizi	

INKLUZIV MAKTAB SHAROITIDA KICHIK MAKTAB YOSHIDAGI BOLALARDA IJTIMOIY-PERSEPTIV TAJRIBANI SHAKLLANTIRISH

Karimova Zulfiya Abduraxmanovna

Alfraganus universiteti "Pedagogika" kafedrası katta o'qituvchisi

ORCID: 0009-0008-8370-8771

Annotatsiya: Mazkur maqolada inklyuziv ta'limning dolzarbligi ilmiy jihatdan yoritilgan. Ijtimoiy-perseptiv tajribaning mazmuni ochib berilgan hamda uning tarkibiy qismlari izchil bayon etilgan. Kichik maktab yoshining shaxs rivojida ahamiyati asoslab ko'rsatilgan. Ijtimoiy tajribaning bola shaxsiga ta'siri tahlil qilingan, ijtimoiy-perseptiv tajribani shakllantirishga xizmat qiluvchi pedagogik omillar tavsiflangan. Xulosa qismida esa inklyuziv ta'limning zamonaviy ta'lim tizimidagi zarurligi ilmiy asosda ta'kidlangan.

Kalit so'zlar: shaxsning ijtimoiy tajribasi, ijtimoiy-perseptiv tajriba, ijtimoiy-perseptiv kompetentlik, kichik maktab yoshi, inklyuziv ta'lim, rivojlanishida cheklovlari bo'lgan shaxslar.

Abstract: The article provides a scientific overview of the relevance of inclusive education. The concept of social-perceptual experience is defined, and its structural components are consistently described. The significance of early school age in personal development is substantiated. The influence of social experience on the formation of social-perceptual qualities is analyzed, and pedagogical factors contributing to the development of social-perceptual experience are identified. The conclusion emphasizes the necessity of inclusion within the modern educational system.

Key words: social experience of the individual, social-perceptual experience, social-perceptual competence, early school age, inclusive education, persons with developmental limitations.

Аннотация: В статье научно раскрывается актуальность инклюзивного образования. Определяется содержание социально-перцептивного опыта и последовательно описываются его структурные компоненты. Обоснована значимость младшего школьного возраста в развитии личности. Проанализировано влияние социального опыта на формирование социально-перцептивных качеств личности, охарактеризованы педагогические факторы, способствующие развитию социально-перцептивного опыта. В заключении подчёркивается необходимость инклюзии в современной системе образования.

Ключевые слова: социальный опыт личности, социально-перцептивный опыт, социально-перцептивная компетентность, младший школьный возраст, инклюзивное образование, лица с ограниченными возможностями развития.

KIRISH

Zamonaviy jamiyatda sog'ligida cheklovlari bo'lgan bolalar sonining sezilarli darajada ortishi tadqiqotchilar e'tiborini nafaqat yosh avlodning ijtimoiylashuvi muammosiga, balki mazkur toifadagi bolalarning psixofizik rivojlanish xususiyatlarini hisobga oluvchi ijtimoiy va ta'limiy makonni tashkil etish masalalariga ham qaratmoqda (S. V. Alekhina, D. V. Zaytsev, A. N. Konopleva, T. L. Leshchinskaya, N. N. Malofeev, N. M. Nazarova, L. M. Shipitsina, N. D. Shmatko va boshqalar).

Rivojlanishida nuqsonlari bo'lgan bolalarning ijtimoiylashuviga oid vazifalarni hal etish umumiy va maxsus ta'lim tizimlarini modernizatsiya qilish jarayonlari sharoitida amalga oshirilishi mumkin. Ta'lim siyosatining ushbu sohadagi asosiy yo'nalishlaridan biri inklyuziv ta'lim amaliyotini faol joriy etishdan iborat bo'lib, bunda sog'ligida cheklovlari bo'lgan bolalar umumiy ta'lim tizimiga jalb etiladi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Bugungi kunga kelib mamlakatimizda inklyuziv ta'limni joriy etish zarurati haqida savol tug'ilmayapti, chunki bu jarayon allaqachon muqarrar bo'lib qolgan. Tadqiqotchilar e'tibori asosan ushbu jarayonning yanada uyg'un va tabiiy kechishi uchun qanday shart-sharoitlar yaratish lozimligiga qaratilmoqda. Bunday shartlardan biri sifa-

tida jamiyatni hayot faoliyati cheklangan shaxslarni o'z ichiga qabul qilishga tayyorlash jarayoni e'tirof etiladi (S. O. Bryzgalova, R. Dimenshteyn, D. V. Zaytsev, G. G. Zak, N. N. Malofeev, N. M. Nazarova, A. Ya. Chigrinova, L. M. Shipitsina va boshqalar).

Jamiyatning rivojlanishida nuqsonlari bo'lgan insonlarga nisbatan munosabat tizimini qayta ko'rib chiqishi, ushbu toifadagi bolalar uchun qulay ijtimoiy va ta'limiy muhit yaratish jarayoni normal rivojlanayotgan bolalarda ijtimoiy-perseptiv tajribani shakllantirishdan boshlanishi lozim.

So'nggi ikki-uch o'n yillik davomida psixologik-pedagogik adabiyotlarda shaxsning ijtimoiylashuvi va uning ijtimoiy tajribasini o'rganishga bag'ishlangan ko'plab tadqiqotlar mavjud (A. V. Bakina, Yu. A. Buxarova, N. F. Golovanova, E. E. Kuteynikova, E. P. Popova, I. V. Protasova). Shuningdek, ijtimoiy-perseptiv jarayonning fundamental tadqiqotlari ham yetarli darajada uchraydi (V. S. Ageyev, G. M. Andreyeva, A. A. Bodalev, V. N. Panferov). Biroq shunga qaramay, "ijtimoiy-perseptiv tajriba" kategoriyasi hanuzgacha olimlarning, jumladan, inklyuziv ta'lim g'oyasini ilgari surayotgan tadqiqotchilarning alohida e'tiboriga to'liq tushmagan.

Bunda shaxs tomonidan o'zlashtirilgan va amalda qo'llanilayotgan ijtimoiy-perseptiv tajriba odamlar o'rtasidagi munosabatlarning shakllanishiga, shaxslararo o'zaro ta'sirning muvaffaqiyatiga, turli xulq-atvor model-lari rivojlanishiga hamda muloqot jarayonida ijtimoiy-perseptiv kompetentlikning tarkib topishiga sezilarli ta'sir ko'rsatadi.

V. S. Ageyev, G. M. Andreyeva, A. A. Bodalev, O. G. Kukosyan, L. A. Petrovskiy, L. V. Sitnikov va boshqalarning ilmiy ishlarida bilvosita yoritilgan "ijtimoiy-perseptiv tajriba" fenomeni mustaqil ta'rifga ega emas. Ilmiy adabiyotlarda unga ma'nodosh bo'lgan "ijtimoiy-perseptiv kompetentlik" atamasi ko'p uchraydi. Ushbu tushuncha insonning ijtimoiy obyektlarni, shuningdek ular orasidagi munosabatlarni idrok etish, tushunish va baholash jarayonlari hamda mexanizmlarini o'zlashtirishga bo'lgan qobiliyati va tayyorgarligini anglatadi. Ijtimoiy-perseptiv kompetentlikning mazmuniy tarkibi sifatida tegishli bilimlar, ko'nikmalar va malakalar ko'rsatib o'tiladi^[1].

Biroq mazkur tushuncha "ijtimoiy-perseptiv tajriba" termini bilan deyarli bir xil tarkibiy qismlarni ifodalashiga qaramay, yoshga oid qonuniyatlar, ya'ni ushbu bilimlar, ko'nikmalar va malakalarni egallash jarayonini o'rganish ularning farqlarini yaqqol namoyon etadi. Masalan, agar maktabgacha yoki kichik maktab yoshidagi bolalar haqida so'z yuritilayotgan bo'lsa, "ijtimoiy-perseptiv kompetentlik" atamasidan foydalanish maqsadga muvofiq bo'lmaydi. Chunki aynan ushbu yosh davrlarida ijtimoiy-perseptiv bilimlar shakllanadi, tegishli ko'nikma va malakalar rivojlanadi. Shu bilan birga, "ijtimoiy-perseptiv tajriba" termini tadqiq qilinayotgan hodisaning mazmunini aniqroq aks ettiradi.

Mualliflarning fikricha, ijtimoiy-perseptiv tajribani egallash shaxsda ijtimoiy-perseptiv kompetentlikni shakllantirishdagi dastlabki bosqich hisoblanadi.

Mazkur muammoning dolzarbligini belgilab beruvchi yana bir omil uning pedagogik jihatiga yetarlicha e'tibor qaratilmayotganidadir. Ushbu yo'nalishdagi tadqiqotlarning aksariyati asosan ijtimoiy-psixologik yondashuv doirasida olib borilgan. Holbuki, ijtimoiy-perseptiv bilimlar, ko'nikmalar va malakalarni to'liq o'zlashtirish bilan ularga ta'sir etuvchi pedagogik omillar o'rtasida bevosita bog'liqlik mavjud.

"Ijtimoiy-perseptiv tajriba" kategoriyasini o'rganish zaruriyati hamda pedagogikaning shaxsning ijtimoiy tajribasi mazmuniga oid an'anaviy yondashuviga tayangan holda, mualliflar ijtimoiy-perseptiv tajribani avvalgi ijtimoiy-perseptiv faoliyat natijasida shakllangan va keyingi bosqichlarda ijtimoiy bilish, shaxslararo muloqot hamda o'zaro ta'sir jarayonlarini belgilab beruvchi bilimlar, ko'nikmalar va malakalar majmui sifatida talqin qiladilar.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Shaxsning ijtimoiy tajribasi va uning tarkibiy qismlarini o'rganishga bag'ishlangan tadqiqotlarda, ayniqsa, ushbu jarayonning yoshga oid xususiyatlariga alohida e'tibor qaratiladi. Dastlabki ijtimoiy tajriba, jumladan ijtimoiy-perseptiv tajribani to'plash uchun eng maqbul davr sifatida kichik maktab yoshi e'tirof etiladi. Bu holat bolalarning kattalar tomonidan ko'rsatiladigan ijtimoiylashuvga oid ta'sirlarga nisbatan yuqori sezgirligi, atrof-dagi ijtimoiy borliqni faol o'rganishi, o'ziga va atrofdagilarga doir tasavvurlar tizimining shakllanishi, ijtimoiy hislarning rivojlanishi, shuningdek ichki ijtimoiy pozitsiyaning vujudga kelishi bilan izohlanadi (V. V. Abramenkova, P. P. Blonskiy, L. I. Bojovich, N. F. Golovanova, A. V. Zaporjets, A. V. Mudrik, V. S. Muxina, D. I. Feldshteyn).

Mazkur holat boshlang'ich maktab o'quvchilarining rivojlanishiga xos zamonaviy ijtimoiy vaziyat bilan, xususan, maktab ta'lim jarayoni doirasidagi amaldagi holat bilan muayyan qarama-qarshilikka kiradi. Garchi amaldagi boshlang'ich umumiy ta'limning federal davlat ta'lim standarti ijtimoiy kompetensiyalarni shakllantirishni ta'lim vazifalaridan biri sifatida belgilagan bo'lsa-da, real vaziyat shuni ko'rsatadiki, hozirgi boshlang'ich maktab bolalarni ijtimoiy hayotga tayyorlashni ko'pincha ikkinchi darajali vazifa sifatida talqin etmoqda. Maktabning to'liq amalga oshmayotgan ijtimoiylashtiruvchi funksiyasi esa bolalarda kelajakdagi kattalar hayotida baja-

rishga to'g'ri keladigan, ularning shaxsiy muvaffaqiyatiga ta'sir etadigan bir qator cheklangan ijtimoiy normalar va rollarni shakllantirish bilan chegaralanadi.

Shuningdek, zamonaviy maktabda o'sib kelayotgan avlodda ijtimoiy tajribaning atrofda qiladigan anglashga intilish, empatiya, refleksiya, desentratsiya kabi mexanizmlar rivoji hamda ko'pchilikdan farq qiladigan shaxslarga nisbatan bag'rikenglik hissi bilan bog'liq komponentini shakllantirishga qaratilgan tizimli faoliyat mavjud emasligini ham ta'kidlash lozim. Biroq mualliflar "ijtimoiy-perseptiv tajriba" deb ataydigan aynan shu ijtimoiy tajribaning tarkibiy qismi atrofda qiladigan, jumladan rivojlanishida cheklovlari bo'lgan shaxslarga nisbatan sifat jihatidan yangi munosabatlarning shakllanishi uchun metodologik asos bo'lib xizmat qilishi zarur.

Normal va rivojlanishida nuqsoni bo'lgan bolalarning birgalikda ta'lim olishi muammosini yoritayotgan olimlar ijtimoiy-perseptiv tajriba shakllanishi masalalariga asosan bilvosita murojaat qiladilar. Xususan, ular ta'lim jarayoni ishtirokchilarining umuman inklyuziyaga, jumladan mazkur toifadagi bolalarni jamoaning to'laqonli a'zosi sifatida qabul qilishga psixologik jihatdan tayyor emasligi haqida fikr bildiradilar (S. O. Bryzgalova, G. G. Zak, N. N. Malofeev) yoki inklyuziv ta'lim modelini ushbu bolalarning muvaffaqiyatli ijtimoiylashuvi va moslashuvi uchun eng samarali vositalardan biri sifatida baholaydilar (S. I. Kondratyeva, V. O. Skvortsova). Biroq bolalarda ijtimoiy-perseptiv tajribani maqsadli shakllantirish zarurligiga deyarli yetarli e'tibor qaratilmayapti. Holbuki, mualliflarning fikricha, aynan inklyuziv ta'lim rivojlanishida nuqsoni bo'lgan bolalarga emas, balki, avvalo, normal rivojlanayotgan bolalar uchun ham ijtimoiy-perseptiv tajribani to'plash va uni amalda amalga oshirish uchun eng qulay sharoitni yaratadi [2].

TAHLIL VA NATIJALAR

Inklyuziv ta'lim modeli doirasida ijtimoiy-perseptiv tajriba haqida so'z yuritilgan ekan, ushbu tajribani egallashning asosiy vositasi maqsadli tashkil etilgan faoliyat bo'lishi zarurligini ta'kidlash lozim. Mazkur faoliyat jarayonida kattalar maxsus ehtiyojli bolalar bilan o'zaro munosabat tajribasini normal rivojlanayotgan bolalarga ongli ravishda yetkazadilar, bolalar esa uni egallashga intiladilar.

Inklyuziv maktab sharoitida ijtimoiy-perseptiv tajribaning kvintessensiyasi to'rt komponentdan iborat yaxlit tuzilma sifatida tasavvur qilinadi: motivatsion, kognitiv, emotsional-aksiyologik va faoliyatga oid komponentlar.

Motivatsion komponent insonning yangi bilimlar, ko'nikmalar va malakalarni egallashga yo'naltirilganligini aks ettiruvchi tarkib hisoblanib, u rivojlanishida o'ziga xos ehtiyojlari va imkoniyatlari bo'lgan shaxsni anglash hamda uni tushunishga bo'lgan intilish orqali namoyon bo'ladi. Ijtimoiy tajribani o'zlashtirishda motivatsiyaning ahamiyatini ochib bergan rus psixologiyasi klassigi A. A. Bodalev shunday yozadi: birinchi o'ringa boshqa odamlarni bilishga nisbatan chuqur motivatsion yo'nalganlikni qo'yish zarur, bu yo'nalganlik odamlar umuman emas, balki har bir alohida shaxsga nisbatan barqaror qiziqishda namoyon bo'ladi [1].

Aynan rivojlanishida nuqsoni bo'lgan shaxsga nisbatan bunday individuallashtirilgan qiziqish keyingi hamkorlik va o'zaro munosabat jarayonining poydevori bo'lishi lozim.

Kichik maktab yoshidagi bolalarda motivatsion komponentning sezitivligi ularning maktabga kirish davrida yangi, ilgari noma'lum bo'lgan hodisalarni kashf etishga yo'naltirilgan yorqin bilish faolligi bilan izohlanadi.

Bundan tashqari, mazkur yosh davri bolaning bevosita hissiy istaklar shaklida namoyon bo'ladigan motivlardan, masalan, noodatiy tashqi ko'rinishga ega shaxsga nisbatan to'g'ridan to'g'ri va fikrlanmagan munosabat bildirishdan ichki o'zini boshqarish hamda ixtiyoriy xulq-atvorni tartibga solish bilan bog'liq bo'lgan niyat-motivlarga o'tish bosqichi bilan tavsiflanadi.

Ijtimoiy-perseptiv tajriba tarkibidagi ikkinchi komponent – kognitiv komponent bo'lib, u bilimlar, tasavvurlar, tushunchalar, mulohazalar va shu kabi mazmunlar orqali ifodalanadi. Inklyuziv ta'lim amaliyotida kognitiv komponent ijtimoiy-perseptiv tajribaning muhim qismi sifatida rivojlanishida cheklovlari bo'lgan bolaning yaxlit obrazini shakllantirishda namoyon bo'ladi. Ushbu obraz uning psixofizik rivojlanish xususiyatlari, individual-psixologik belgilar, qadriyat yo'nalishlari, his-tuyg'ulari, emotsional holati, imkoniyatlari, qiziqishlari va boshqa jihatlar haqidagi tasavvurlarni o'z ichiga oladi.

Kichik maktab yoshining nogironligi bo'lgan shaxsga nisbatan sifat jihatidan yangi ijtimoiy tasavvurlarni shakllantirishdagi ahamiyati stereotiplash fenomeni bilan bog'liq. Umumiy qabul qilingan ilmiy qarashlarga ko'ra, mazkur yosh davrida bolalarda barqaror stereotiplar hali shakllanmagan bo'ladi, stereotipi esa kattalar tomonidan berilgan ijtimoiy ustanovalarni bolalar tomonidan takrorlash shaklida namoyon bo'ladi.

Aynan boshqa shaxsning qadriyatini, uning farqlaridan qat'i nazar, tan olishga yo'naltirilgan barqaror ijtimoiy ustanovalarni shakllantirish kichik maktab yoshidagi bolalarning boshqa bolaning obraziga tenglik nuqtai nazaridan yondashish imkonini beradigan sifatlar, xususiyatlar va belgilarni aktualizatsiya qilishga tayyorligini belgilaydi.

Ijtimoiy-perseptiv tajribaning uchinchi komponenti emotsional-aksiyologik (emotsional-qiyamatli) komponent bo'lib, u shaxsning qadriyat yo'nalishlari, ijtimoiy ustanovalari va tajribani egallashga yo'naltirilganligini o'z ichiga oladi. Ushbu komponentni ajratib ko'rsatish zarurati shundaki, bilimlar inson xulq-atvorini boshqaruvchi

kuchga aylanishi uchun ular shaxs tomonidan chuqur his etilishi, kechirilishi hamda uning qadriyatlar tizimida muhim o'rin egallashi zarur ^[2]. Shu munosabat bilan shunday xulosaga kelish mumkinki, agar rivojlanishida cheklavlari bo'lgan inson bilish obyekti sifatida shaxsning qadriyat tizimiga kirsam, ijtimoiy-perseptiv bilimlarni o'zlashtirish hamda tegishli ko'nikma va malakalarni shakllantirish jarayoni ancha samarali kechadi.

Har qanday tajribani egallash jarayoni doimo boshqa odamni emotsional jihatdan baholash va unga nisbatan hissiy munosabat shakllanishi bilan chambarchas bog'liq. L. I. Bojovich, A. V. Zaporjets va V. S. Muxina tadqiqotlarida olti yoshda bola jamiyatga nisbatan muayyan yo'nalishga ega bo'la boshlashi, odamlar o'rtasidagi munosabatlarni tushunishi va ularni baholay olishi ta'kidlanadi. Biroq ushbu yoshda bola xulq-atvor me'yorlarini hali ijtimoiy zarurat sifatida to'liq qabul qilmaydi, ular shakllanib borayotgan qadriyat yo'nalishlarining alohida elementlari sifatida namoyon bo'ladi ^[3].

Kichik maktab yoshida bola o'zini va boshqalarni baholashda asosiy mezon sifatida shaxsning axloqiy-psixologik xususiyatlariga tayana boshlaydi ^[3]. Shu sababli aynan ushbu yosh davri boshqalarga nisbatan munosabatni ifodalovchi axloqiy motivatsiya rivoji uchun senzitiv bosqich hisoblanadi. Olti yoshga kelib prosotsial xatti-harakatlar soni ortadi, faoliyatga emotsional jalb etilish kuchayadi, tengdoshining holatiga hamdardlik bilan munosabat bildirish rivojlanadi.

Keltirilgan xususiyatlar kichik maktab yoshida inklyuziv ta'lim sharoitida ijtimoiy-perseptiv tajribani shakllantirish zarurligini yana bir bor tasdiqlaydi.

Ko'rib chiqilayotgan tajribaning so'nggi komponenti faoliyat (deyatelnost) komponenti bo'lib, uning asosida shaxsning mavjud ijtimoiy-perseptiv bilim va tasavvurlarni amaliyotga tatbiq etish uchun zarur bo'lgan ko'nikma va malakalarga egaligi ifodalangan amaliy tayyorgarlik yotadi.

Mazkur tajriba komponentining bolalardagi xususiyatlarini tahlil qilar ekan, maktab ta'limini boshlash davrida bolalar ijtimoiy o'zaro ta'sir qoidalarini qabul qila olishlari, ularga muvofiq xulq-atvorlarini qayta tashkil etishlari, tashqi qoidalarni ichki qoidalarga aylantirishlari, o'z xatti-harakatlarini anglashlari va hatto ularning oqibatlarini oldindan baholay olishlari zarurligini ta'kidlash lozim.

Yetti yoshga kelib bolaning xulq-atvor me'yorlari aniqroq shakllanadi, u ijtimoiy kutilmalarni tushunadi va ijobiy xulq-atvorga intiladi. V. L. Sayko ta'kidlaganidek, maktab ta'limining boshlanishi bilan bola asta-sekin xulq-atvor me'yorlarini ijtimoiy zarurat sifatida qabul qila boshlaydi hamda ularning ijtimoiy ahamiyatini anglaydi. Ushbu me'yorlar bola uchun individual qadriyatlar sifatida namoyon bo'lib, rivojlanib borayotgan ijtimoiy qadriyatlarining alohida komponenti hisoblanadi ^[4].

XULOSA VA TAKLIFLAR

Inklyuziv maktab sharoitida shaxsning ijtimoiy-perseptiv tajribasini shakllantirishni turli ta'lim subyektlarining ta'sirida kechadigan murakkab jarayon sifatida ko'rib chiqish lozim. Bunday subyektlarga bolaning oila a'zolari, maktab pedagogik jamoasi, tengdoshlar guruhi, bevosita bo'lmagan turli ijtimoiy agentlar hamda boshqa shaxslar kiradi.

Inklyuziv ta'lim sharoitida ijtimoiy-perseptiv tajribani shakllantirish samaradorligi ko'p jihatdan tegishli bilimlar, ko'nikmalar va malakalarni egallash jarayoni qanchalik to'g'ri va tizimli tashkil etilganiga bog'liq bo'ladi. Bola boshqalar bilan qanchalik boy va rang-barang o'zaro munosabatlarga kirishsa, uning ijtimoiy bilish imkoniyatlari shunchalik kengayadi hamda ijtimoiy-perseptiv tajribasi yanada boyiydi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Развитие социально-перцептивной компетентности личности: материалы научной сессии, посвященной 75-летию академика А. А. Бодалева / под общ. ред. вице-президента Академии МАН, заслуженного деятеля науки РФ, доктора психологических наук, профессора А. А. Деркача. – М.: Луч, 1998. – 248 с.
2. Запорожец А. В. Избранные психологические труды / под ред. В. В. Давыдова, В. П. Зинченко. – М.: Педагогика, 1986. – Т. 2. – 297 с.
3. Голованова Н. Ф. Социализация и воспитание ребенка: учебное пособие для студентов высших учебных заведений. – СПб.: Речь, 2004. – 272 с.
4. Сайко В. Л. Ценностные ориентации детей при переходе в младший школьный и подростковый возраст // Вопросы психологии. – 1986. – № 2. – С. 67–74.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2025. №12

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzirimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.